

ORIENTOIVA HARJOITTELU

Mauri Heinonen

28.9.2005

Joensuun yliopisto
Tietojenkäsittelytiede
Orientoivan harjoittelun raportti

Sisältö

1	Odotuksia	1
2	Tuntien seuraamisesta	1
3	Tuntien pitämisestä	2
4	Pettymyksistä ja tavoitteiden toteutumisesta	3
5	Tulevista harjoitteleista	3

1 Odotuksia

Ennen orientoivan harjoittelun alkua, minulla ei ollut oikeastaan mitään odotuksia kyseisestä jaksosta. Jakso tuntui enemmänkin pakko pullalta, joka nyt vaan pitää suorittaa, jotta saa opettajan pedagogisen pätevyyden. Toisaalta taasen toivoin, että saisin jotain uusia ideoita teoriajaksojen pitämiseen, jotteivat ne ole niin tylsiä. Yleisesti siis toivoin virikkeitä siitä, että kuinka saisin opetuksesta muodostettua mielenkiintoisemman ja motivoivemman.

Lähinnä siis, kuinka saisin paremmin oppilaat mukaan luokkatilanteeseen, ettei se olisi ainoastaan opettajan yksinpuhelua?

2 Tuntien seuraamisesta

Kuten jo tuossa edellä mainitsin, niin koko jakso tuntui tavallaan turhalta, sillä jakson tarkoituksena oli vain tutustuttaa meidät opettajan työhön. Eli saada meidät ymmärtämään, että millaista tämä touhu oikeasti on. Mikäli sitä nyt voi näin vähäisen tuntien pidon ja valmistelun muodossa edes oikeasti näyttää. Siinä suhteessa asenteeni tuntien seuraamista kohtaan olivat aika negatiiviset, tuntui kuin se olisi ollut vain ajan tuhlausta tärkeämmistä asioista.

Kuitenkin sen jälkeen, kun olin saanut suoritettua nimikkoluokkaharjoittelun, saivat tuntien seuraaminen kokonaan uuden käsityksen, niissähän voi oikeasti oppia jotain. Antoisinta oli seurata jotain tiettyä luokkaa, jota jotkut opettajat pitivät ns. "kauhuluokkana". Kun tuota luokkaa sitten seurasi teoreettisissa aineissa ja sitten vapaammissa aineissa kuten musiikissa huomasi, että kuinka paljon opettajan käyttäytyminen ja eleet vaikuttavat luokkaan. Tämä "kauhuluokka" oli ihan hirveä äidinkielen tunnilla, mutta sitten esim. musiikin tunnilla jo opettajan läsnäolo rauhoitti ja hiljensi luokan täydellisesti. Sitähän voidaan aina spekuloida, että musiikki on mielenkiintoisempaa kuin jokin äidinkieli, mutta siitä huolimatta. Minun mielestäni tällä musiikin opettajalla oli vaan niin mieletön tatsi tuohon hommaan, että oppilaatkin tuntuivat olevan todella kilttejä.

Ehkä tärkein opetus näistä tunnin seuraamisista oli se, että opettajan pitää olla aidosti kiin-

nostunut opetettavastaan aiheesta. Mikäli hän on oikeasti siitä kiinnostunut, se myös heijastuu opetukseen. Ja kun tämä kiinnostuneisuus heijastuu opetukseen, myös oppilaat aistivat sen ja todennäköisesti osallistuvat aktiivisemmin (positiivisessa mielessä) luokkatilanteessa. Toinen asia, joka oli mielestäni tärkeä oli se, että tunnit kannattaa oikeasti suunnitella etukäteen. Tunnin suunnittelemiseksi riittää hyvin vaikkapa muutama ranskalainenviiva paperille. Tuntia, jota ei oltu valmisteltu tuntui kaaottiselta ja epäjohdonmukaiselta.

Lopuksi voisin tähän vielä todeta, että kokeneilta opettajilta voi oppia paljon, mikäli vain itse on avoin. Toisaalta se oppiminen vaatii sitä, että nämä kokeneet opettajatkin ovat avoimia ja ovat valmiita keskustelemaan meidän auskujen kanssa näistä asioista, myös tunnin jälkeen, ja perustelevaan omia ratkaisujaan.

Mitä sitten tulee tähän nimikkoluokan seuraamiseen, niin se oli minusta hyvä juttu. Koska tällöin "oppi"tuntemaan jonkin luokan ja pystyi hyvin seuraamaan sitä, että miten se luokka käyttäytyy eri opettajilla. Ja oppi hieman myös tuota ryhmädynamiikkaa sekä sitä, kuinka tämä ryhmä toimii.

3 Tuntien pitämisestä

Tuntien pitäminen ei ainakaan minusta ollut mitenkään ihmeellinen juttu. Tilanne itsessään ei jännittänyt tai mitään muutakaan. Oikeastaan ainut mitä niissä ajattelin oli se, että minun tulisi toimia siten kuin normaalistikin opetustilanteessa toimin, jotta voisin kehittyä opettajana. Tästä syystä toivoin, että olisin saanut enemmän palautetta opetushetkestä, jotta voisin oikeasti ottaa onkeeni ja kehittyä opettajana. En halua vain hallita opetettavaa asiaani vaan haluaisin olla myös motivoiva, innostava, opettaja, jonka tunneilla ei olisi tylsää ja jonka tunneilla tapahtuisi oppimista.

Pitkälti tästä syystä haluaisinkin oppia enemmän niitä vaihtoehtoisia keinoja opettaa asioita, ettei aina tarvitsisi turvautua luennoimiseen. Omalta osaltaan, minun mielestäni, tällainen luento tyyppinen opettaminen (perusasteella kuin toisellakin asteella) johtuu pitkälle siitä, että opettaja ei osaa motivoida/havainnoida opetettavaa aihetta muutoin. Itse haluaisin nimenomaan saada

oppilaat mukaan enemmän tunnilla, en halua pitää mitään yksin puhelua.

4 Pettymyksistä ja tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet itselläni toteutuivat ihan siinä missä olin ne määrittänytkin. Pystyin olemaan opetustilanteissa oma itseni ja käyttäytymään niissä kuten olen opetustilanteissa aiemminkin käyttäytynyt. Oikeastaan ainut asia mitä jäin tältä harjoittelulta kaipaamaan oli se palaute. Mielestäni ilman palautetta ei voi kehittyä opettajana. Toinen seikka joka jäi puuttumaan oli ne vaihtoehtoiset tavat opettaa jokin asia. Niitä olisi varmasti tullut, mikäli palautetta olisi annettu.

Toisaalta taasen, tulihan tuossa harjoittelussa tutuksi muutamia uusia teknisiä apuvälineitä, joita opetuksessa voi käyttää hyväkseen. Noin yleisesti nämä tekniset apuvälineet ovat hyvä juttu, mutta kuinka monessa "normaali koulussa" tällaisia varusteluja on.

5 Tulevista harjoitteluista

Tulevista harjoitteluista minulla ei ole vielä oikeastaan minkäänlaista käsitystä. Toivon vain, että saisin niissä vastauksen niihin kysymyksiin, jotka jäivät tässä vaivaamaan. Näitä seikkojen olen myös tässä kertonut. Eli lähinnä tuo palaute (jonka avulla voi kehittyä opettajana) sekä niitä vaihtoehtoisia opetustapoja.

Muutoin tuollaisena yleisenä asiana on se, että toivon vain pääseväni kunnialla läpi tästä vuodesta ja, että olisin saanut suoritettua nämä kaikki harjoittelut sekä aineenopettajan pedagogisiin opintoihin liittyvät kurssit. Siinähan tuota tavoitetta niin tuleviin harjoitteluihin kuin tähän lukuvuoteen.